

Právo Únie v podstate bráni obmedzeniu zápisov študentov nerezidentov na určité univerzitné študijné odbory v oblasti verejného zdravia

Toto obmedzenie je však v súlade s právom Únie, ak je zjavne odôvodnené vzhľadom na cieľ ochrany verejného zdravia

V posledných rokoch vo Francúzskom spoločenstve v Belgicku výrazne stúpol počet študentov, ktorí pochádzajú z iných členských štátov, najmä z Francúzska, a prihlasujú sa na štúdium v inštitúciách patriacich do systému vyššieho vzdelávania tohto spoločenstva, a to najmä do deviatich medicínskych a paramedicínskych programov.¹

Vzhľadom na to, že počet týchto študentov sa v uvedených programoch nadmieru zvýšil, Francúzske spoločenstvo prijalo dekrét zo 16. júna 2006, na základe ktorého musia univerzity a vysoké školy obmedziť počet študentov nepovažovaných za belgických štátnych príslušníkov, ktorí sa po prvý raz zapisujú do jedného z týchto deviatich programov.

Celkový počet študentov nerezidentov je v podstate obmedzený, pre každú univerzitnú inštitúciu a pre každý program, na 30 % z celkového počtu zápisov v predchádzajúcom akademickom roku. V rámci tohto stanoveného percentuálneho množstva sú študenti nerezidenti vyberaní, na účely zápisu, losovaním.

V tejto súvislosti Cour constitutionnelle (Belgicko), na ktorý bola podaná žaloba o zrušenie uvedeného dekrétu, podal na Súdny dvor návrh na začatie prejudiciálneho konania.

V prvom rade Súdny dvor konštatuje, že dotknutá vnútroštátna právna úprava **vytvára nerovnosť zaobchádzania medzi študentmi rezidentmi a študentmi nerezidentmi**. Takáto nerovnosť zaobchádzania predstavuje nepriamu diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti, ktorá, pokiaľ nie je objektívne odôvodnená, je zakázaná.

Podľa Súdneho dvora, vzhľadom na podmienky financovania systému vyššieho vzdelávania Francúzskeho spoločenstva v Belgicku, obava o nadmerné zaťaženie financovania tohto systému nemôže odôvodniť uvedenú nerovnosť zaobchádzania.

Okrem toho z judikatúry vyplýva, že nerovnosť zaobchádzania nepriamo založenú na štátnej príslušnosti možno odôvodniť cieľom sledujúcim zachovanie kvalitných a vyvážených zdravotníckych služieb prístupných pre všetkých v rozsahu, v akom prispievajú k realizácii vysokej úrovne ochrany verejného zdravia.

Je teda vhodné posúdiť, či dotknutá právna úprava je vhodná na zabezpečenie realizácie tohto legitímneho cieľa a či neprekračuje to, čo je nevyhnutné na jeho dosiahnutie. **V tomto ohľade napokon iba vnútroštátnemu súdu, ktorý ako jediný je oprávnený posudzovať skutkový stav sporu vo veci samej a vykladať vnútroštátne právne predpisy, prináleží určiť, či a v akom rozsahu je takáto právna úprava v súlade s týmito požiadavkami.**

¹ Ide o študijné programy vedúce k získaniu týchto akademických titulov: bakalár v oblasti fyzioterapie a rehabilitácie, bakalár v oblasti veterinárnej medicíny, bakalár v oblasti pôrodníctva, bakalár v oblasti ergoterapie, bakalár v oblasti logopédie, bakalár v oblasti podológie-podiatrie, bakalár v oblasti fyzioterapie, bakalár v oblasti audiológie, učiteľ(ka) špecializujúci(a) sa na psychologicko-edukatívne poradenstvo.

Po prvé, úlohou vnútroštátneho súdu bude preskúmať, či existuje skutočné nebezpečenstvo pre ochranu verejného zdravia.

V tomto ohľade nemožno *a priori* vylúčiť, že prípadné zníženie kvality vzdelávania budúcich zdravotníckych odborníkov môže napokon ohroziť kvalitu starostlivosti poskytovanej na danom území.

Takisto nemožno vylúčiť, že prípadné obmedzenie celkového počtu študentov v dotknutých programoch – najmä s cieľom zabezpečiť kvalitu vzdelania – môže viesť k proporcionálnemu zníženiu počtu osôb získavajúcich diplom, ktoré majú v konečnom dôsledku zabezpečiť disponibilitu zdravotníckych služieb na dotknutom území, čo môže mať vplyv na úroveň ochrany verejného zdravia.

V rámci posúdenia týchto rizík musí vnútroštátny súd najskôr zohľadniť, že vzťah medzi vzdelávaním budúcich odborníkov v oblasti zdravotníctva a cieľom sledujúcim zachovanie kvalitných a vyvážených zdravotníckych služieb prístupných pre všetkých je len nepriamy a menej kauzálny ako vzťah medzi cieľom verejného zdravia a činnosťou zdravotníckych odborníkov, ktorí sú už prítomní na trhu.

V tomto kontexte je úlohou príslušných vnútroštátnych orgánov preukázať, že takéto riziká skutočne existujú. Je dôležité, aby táto objektívna, podrobná a vyčíslená analýza mohla pomocou hodnoverných, konvergentných a presvedčivých údajov preukázať, že skutočne existujú riziká pre verejné zdravie.

Po druhé, ak vnútroštátny súd skonštatuje, že existujú skutočné riziká pre ochranu verejného zdravia, musí tento súd vzhľadom na informácie poskytnuté príslušnými orgánmi posúdiť, či možno právnu úpravu dotknutú vo veci samej považovať za vhodnú na zabezpečenie realizácie cieľa ochrany verejného zdravia.

V tejto súvislosti je jeho úlohou najmä určiť, či obmedzenie počtu študentov nerezidentov môže skutočne zvýšiť počet diplomovaných absolventov pripravených zabezpečiť disponibilitu zdravotníckych služieb v rámci Francúzskeho spoločenstva.

Po tretie, úlohou tohto súdu je najmä overiť, či uvedený cieľ všeobecného záujmu nemožno dosiahnuť menej obmedzujúcimi opatreniami, ktoré by podnecovali študentov končiacich svoje štúdium vo Francúzskom spoločenstve, aby sa tam usadili po skončení tohto štúdia, alebo ktorých cieľom by bolo podnecovať odborníkov vyškolených mimo Francúzskeho spoločenstva, aby sa usadili v tomto spoločenstve.

Rovnako je úlohou vnútroštátneho súdu preskúmať, či príslušné orgány primerane zosúladiли realizáciu uvedeného cieľa s požiadavkami vyplývajúcimi z práva Únie a najmä s umožnením prístupu k štúdiu v rámci vyššieho vzdelávania študentom pochádzajúcim z iných členských štátov, pričom táto možnosť je samotným základom zásady voľného pohybu študentov. Obmedzenia prístupu k uvedeným štúdiám zavedené členským štátom tak musia byť obmedzené na to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaných cieľov a musia týmto študentom umožňovať dostatočne široký prístup k vyššiemu vzdelávaniu.

V tomto ohľade je úlohou vnútroštátneho súdu preskúmať, či sa proces výberu študentov nerezidentov obmedzuje na losovanie a či je to tak aj v prípade, ak sa tento spôsob výberu, ktorý sa nezakladá na schopnostiach dotknutých kandidátov, ale na náhode, zdá nevyhnutný na dosiahnutie sledovaných cieľov.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Úplné znenie rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na „Europe by Satellite“ ☎ (+32) 2 2964106